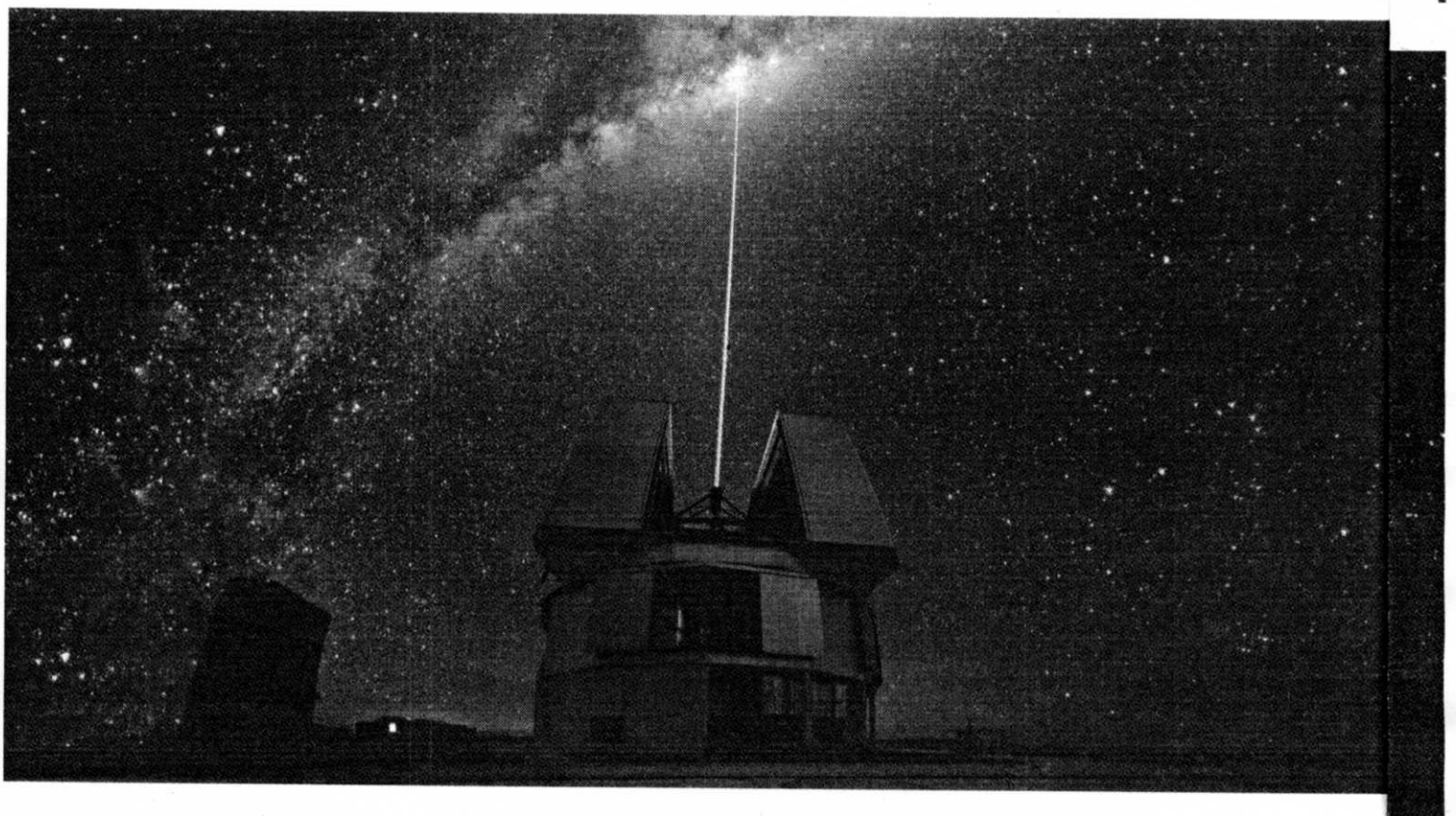

Ar Lietuvą lanko ateiviai? Tiesą

Jonas Skendelis (nuotraukoje kairėje) – matematikas, informacinių technologijų specialistas, – prisipažįsta NSO atžvilgiu nesą toks didelis skeptikas, kaip kai kurie jo kolegos mokslininkai. „Neneigiu nieko, ko tik kada nors anksčiau. O štai daktarės Gražinos Tautvaišienės (nuotraukoje dešinėje) nuomonė kategoriškesnė“

Neskra

■ Jei ateiviai norėtų nepastebėti nusileisti į Žemę, tinkamiausia stotelė jiems būtų Lietuva

Inga KONTRIMAVIČIŪTĖ

Surinkę pluoštus liudijimų apie susidūrimus su nežemiškos civilizacijos pasiuntiniais, taip ironizuoja mūsų šalies ufologijos entuziastai. Tai nieko, be jų pačių, atrodo, nedo-mina. Taigi nelieka nieko kita, kaip tik su pavydu žvelgti į Vakarus: tie nors nė karto oficialiai nepaskelbė apie ateivių vizitą, tačiau ufologiją iškelė į valstybinį lygmenį.

Idomu, kad prieš kelis dešimtmečius, dar sovietiniais laikais, ufologija labiausiai klestėjo būtent Lietuvoje. Viešojoje erdvėje iki šiol „plaukioja“ dokumento anglų kalba kopija – britų piloto, 1976 metų rug-sėjo 10 dieną skridusio iš Londono į Maskvą per Lietuvą, raportas. Esą tarp 18–19 valandos jis išvydo aki-namą, bet stabilų šviesą, sklindusią iš vieno šaltinio šone ir kiek žemiau lėktuvo. Šviesa, teigiama, buvusi to-čia intensyvi, kad į ją ilgiau žiūrėti nebuvo įmanoma. Vis dėlto pilotas šviesą stebėjo apie 10–15 minučių, kol jo pilotuojamas lėktuvas nuto-lo. Suerimęs lakūnas susisiekė su sovietų skrydžių valdymo dispečeriais, bet sulaukė atsakymo, kad jo sutiktas objektas neidentifikuotas ir geriau apie jį neklausinėti.

Teisinosi esą psichiškai sveiki

Kitas ufologijos entuziastų aptiktas ir paviešintas dokumentas turėtų įti-kinti, kad ateiviai Lietuvoje, nors ir kaip neįtikėtina, nėra vien laki fantazija.

Fantasmagoriškas, tačiau kruopščiai užrašytas incidentas įvyko jau nepri-klausomoje Lietuvoje, 1996-ųjų birželio 26 dieną, kelyje Vilnius–Medininkai.

Automobilyje budintys du polici-jos pareigūnai netoli Nemėžio gyven-vietės, nuo sostinės nutolusios apie dešimt kilometrų, pusvalandis po vidurnakčio išvydo stulbinamą vaiz-

dą: maždaug 10–15 metrų virš žemės pakibusį pulsuojančią – išsiplečiantį ir vėl susitraukiantį – objektą. Tuo pačiu metu pareigūnai išgirdo ir keistą, elek-troninius traškesius primenantį garsą.

Neatpažintą skraidantį objektą patruliai stebėjo kone pusvalandį, kol, pabandžius prisiartinti, šis pakilo ir nuskrido. Apie keistą reiškinį pareigūnai jau buvo spėję informuoti specia-liąsias tarnybas. Kaip teigiama viešai skelbiamoje ataskaitoje, buvo mestos visos pajėgos iširti, ką iš tiesų regėjo policininkai: matuotas radiacijos fonas, įrašytas netgi objektui nuskridus kurį laiką dar girdėtas garsas. Taip pat pastebėta, kad vietoje, kur NSO kabojo virš žemės, dešimties metrų skersmens plote žolės būta prigulusios.

Šis įvykis buvo taip plačiai aptarinėjamas ir sulaukė pačių įdomiausių versijų, kad tuomečiam policijos vadui netgi teko radijo eterįje patvirtinti, jog keistojo reiškinio liudininkais tapę pareigūnai yra stabilios psichikos profesionalūs darbuotojai.

O 1999-aisiais Lietuvos, kaip šalies, kurioje pastebėtas NSO, vardas nuskambėjo pasaulyje. „Discovery“ kanalo parodytame dokumentiniame filme apie NSO trumpai buvo pateikta vaizdo medžiaga, nufilmuota galimai sovietų žvalgybos naudojant naktinio matymo vaizdo įrangą dra-matiškomis 1991-ųjų sausio įvykių dienomis Vilniuje. Joje užfiksuotas didžiulis švytintis objektas, tarsi plūduriuojantis virš Seimo pastato. Kitas neatpažintas objektas tuo pačiu metu užfiksuotas švytintis netoli Vilniaus televizijos bokšto.

Pavydi net latviams

Į klausimą, ar tokios istorijos – tikri įrodymai, kad Žemę (taigi ir Lietuvą) stebi ir lanko ateiviai, ar tai tik jaudrin-tos fantazijos vaisius, ufologai ir astro-fizikai atsakytų skirtingai.

Vieni žinomiausių ufologijos entuziastų Lietuvoje – internetinės sve-tainės nso.lt įkūrėjas Jonas Skendelis ir Lukas Devita – pavydžiai žvalgosi ne tik į Vakarus, bet ir į mūsų arti-miausią kaimynę Latviją, kur ateivių tema gvildinama ne vien mėgėjų.

Nors oficialių ateivių apsilanky-mo įrodymų nėra paviešinusi nė vie-na pasaulio valstybė, tačiau, anot J.

Skendelio, kitose šalyse jau veikia ar bent jau buvo kuriamos darbo gru-pės, egzistuoja savanoriškos organi-zacijos, fiksuojančios, nagrinėjančios, tiriančios pranešimus apie NSO.

„Čilėje nuo 1997 metų iki šiol veikia CEFAA, tai yra Anomalių oro reiškinų tyrimo komitetas, kuriam vadovauja ir priklauso karinių oro pajėgų aukšto rango karininkai, į jį įtraukiami mokslo sluoksnių atsto-vai. Taigi ši tema nagrinėjama labai rimtu, solidžiu lygmeniu. Šios orga-nizacijos nariai įtakingi visuomenėje ir valdžios sluoksniuose. O Lietuvoje apie NSO žinome tik tiek, kiek su-renkama iš žiniasklaidoje pasirodan-čių žinučių, bet niekas to netiria“, – apgailestauja J. Skendelis.

Ufologijos mėgėjams apmaudu, kad Lietuvoje NSO tema įdomi entu-ziastams, žiniasklaidai, kuri suvokia, kad tokios pikantiškos istorijos apie ateivius visada įdomios publikai ir ra-šytojams fantastams, nors didesnę dalį jų išleistų kūrinių J. Skendelis vertina tik kaip komercinį produktą, masinan-tį audringos fantazijos skaitytoją.

„Lietuvoje esame iš anksčiau įpratę manyti apie NSO nerimtai, ir to etapo vis dar nepralaužiame.“

L. Devita, ufologijos entuziastas

„Visų jų veikla tėra savaiminė, neorganizuota ir nekoordinuojama. Kodėl? Visų pirma nėra valdžios organizacijų palaikymo, todėl visuo-menėje ši tema laikoma nerimta“, – tai liūdina J. Skendelį.

Sensacija nebetoli

Tinklapių NSO tema redak-torius pripažįsta nesantis pasako-jimų apie nežemiškųjų civilizacijų pasiuntinių vizitus į Žemę didelis entuziastas. Tačiau nelaiko savęs ir absoliučiu skeptiku, kategoriškai at-metančiu tokią galimybę.

„Neneigiu nieko, ko tikrai neži-nau“, – laikosi principo J. Skendelis.

Vis dėlto jis pripažįsta, kad, ver-tinant tikimybę sutikti Žemėje ateivį,

dabar esą kur kas didesnis optimis-tas nei prieš kelis dešimtmečius.

Nuo senų laikų žmogus, žvelg-damas į žvaigždes danguje, ir pats svajojo tarp jų atsirasti.

Ir atsirasdavo: senovės graikai į dangų perkėlė mirusius savo legen-dų herojus ir dievus – Orioną, Per-sėją, Heraklį, Plejades. Jeigu žmogus trokšta ir siekia pakilti į žvaigždes, kodėl iš ten negali atskristi svečių į Žemę?

„Rusų astronomas, astrofizikas Josifas Šklovskis pabandė įvertinti, o amerikiečių astronomas Frankas Dreikas dar septintajame dešim-tmetyje sukūrė formulę, kaip ap-skaiciuoti, kiek kosmose galėtų būti protingų civilizacijų, su kuriomis žmonija galėtų užmegzti kontaktą. O pastaruoju metu beveik įsitikinta, kad vos ne kiekviena žvaigždė gali turėti planetų sistemą. Tarp jų gau-su ir tokių, kurios gali turėti planetų „gyvybinėje zonoje“. Tad tikimybė, jog protinga civilizacija yra netgi ne-toli mūsų, labai padidėjusi“, – tikina J. Skendelis.

Ateiviai į laiškus neatsako

Jei mūsų Paukščių Tako galaktika tiršta žvaigždžių, o visata skaičiuoja 13,7 milijardo metų, galbūt lo-giška manyti, kad toje kos-minėje didybėje turėtų būti

kitų pažangių civilizacijų? Tad kodėl nėra svarių įrodymų, kad ateiviai būtų aplankę Žemę, kodėl iki šiol ne-matome nežemiškų kosminių laivų?

Tai paaiškinti bando Fermio pa-radoksas, pavadintas jį 1950 metais suformulavusio fiziko Enriko Fermio vardu. Paradoksą bandoma paaiš-kinti teoriniais samprotavimais, kad galbūt tiesiog nėra fizinių galimybių keliauti tarpžvaigždiniais atstumais, o gal civilizacijos, panašios į žemiš-kąją, neįstengia išgyventi tiek, kad sugebėtų pasiekti kitas.

Todėl 2008 metais NASA į kosmo-są paleido grupės „The Beatles“ daina „Across the Universe“ – kaip taikos žinią visiems kosmoso gyventojams, kurie Šiaurės žvaigždėje atsitikti-nai lankysis... 2439 metais. O zondai „Voyager 1“ ir „Voyager 2“, startavę

1977-aisiais, ir dabar esantys netoli išorinės Saulės sistemos ribos, gabena paausotą plokštelę su įrašytais Že-mės garsais ir vaizdais. Tačiau praeis 285 000 metų, kol „Voyager 1“ pri-artės (teoriškai, žinoma) prie vienos artimiausių mums žvaigždžių – Si-rijaus. Ir niekas nežino, ar ten esama protingų būtybių, pajėgsiančių pri-imti kapsulę, ar apskritai dar gyvuos tokią žinutę išsiuntusi žmonija.

Tarp teoretikų pateikiamų hipote-tinių paaiškinimų, kodėl vis dar atei-viai neužmezgė ryšio su Žeme, yra ir jaudinančių vaizduotė, pavyzdžiui, kad jie tyčia mus izoliavę ir saugo žmoniją panašiai kaip mes naciona-linius parkus ar nykstančias gyvūnų rūšis zoologijos soduose. Netgi yra aiškinančiųjų, kad nežemiškos civili-zacijos ne tik egzistuoja, bet ir yra čia pat, šalia mūsų, Žemėje, tik žmonės nesugeba identifikuoti ateivių.

„Mes viliamės, kad mokslas vi-sagalys, tačiau visagalis tik Dievas“, – ragina pripažinti J. Skendelis.

NSO neignoruoja net Vatikanas

Vytautas Vilimas, straipsnius ufologijos, muzikos temomis pasi-rašantis Luko Devitos slapyvardžiu, knygos „Garso gėlės“ autorius, dar-buojasi Nacionalinės Martyno Maž-vydo bibliotekos orientalistikos skai-tykloje, o laisvalaikį skiria ufologijos tyrinėjimams.

„Neatpažintų skraidančių objek-tų terminas kilęs iš JAV karinių oro pajėgų. Oficialūs JAV kariniai doku-mentai patvirtina, kad NSO nėra nei iliuzija, nei optinė apgaulė, o iš tiesų egzistuoja“, – teigia L. Devita.

Anot jo, ufologija skaičiuoja jau pusę amžiaus. Tiek metų ją plėtoja ir mėgėjai, ir oficialios vyriausybės lygmens institucijos. L. Devita pa-žymi, kad per pastaruosius penketą metų pasaulyje NSO tema pradėta kalbėti kur kas rimčiau.

„Net Vatikano pranešimai dabar taip pat stebėtinai palankūs besido-mintiesiems ufologijai. Ne kartą labai aukšto rango Vatikano atstovai yra pasakę, kad domėjimasis ateiviais neprieštarauja krikščionybei. Tai yra gana įspūdingi pareiškimai. Tačiau

Panevėžio balsas

vis dar slypi kažkur anapus

VU NUOTRAUKOS

inau“, – laikosi principo J. Skendelis, ir ateivių vizito į Žemę tikimybę laiko dabar didesne nei eskraido pas mus ufonautai ir kosminiai laivai, nors to galbūt norėtume“, – tikina astrofizikė.

Lietuvoje esame iš anksčiau įpratę manyti apie NSO nerimtai, ir to etapo vis dar nepralaužiame“, – mano ufologijos tyrinėtojas.

Ragina kurti departamentą

Prieš gerą dešimtmetį L. Devita su J. Skendeliu Lietuvoje metė savotišką iššūkį skeptikams – įkūrė sveatinę ir pakvietė žmones papasakoti neįtikėtinas istorijas.

„Galiu užtikrinti, kad Lietuvoje žmonės pastebi labai daug keistų reiškinių danguje ir netgi ant žemės“, – tvirtina L. Devita.

Anot jo, nežinia, sutapimas ar ne, kad daugiausia pranešimų apie NSO sulaukta iš Lietuvos vietovių, kur dislokuotos karinės bazės: Šiaulių, taip pat Panevėžio, pajūrio regiono.

Ufologas svarsto, kad galbūt būtų galima daryti prielaidą, jog nežemiškos civilizacijos prižiūri tokį žmonių reiškinį kaip branduolinis atominis ginklas, o gal atlieka žvalgybą. Taip pat, jo nuomone, neatmestina, kad žmonių pastebėjimai NSO gali būti išvystyta karinė technika, ko visuomenė nežino ir neišmano.

„Sunku pasakyti, kodėl tokiais reiškiniais nesidomima valstybiniu lygmeniu. Nėra žinoma, kad Lietuvoje kada nors iš viso būtų buvęs NSO reiškinys tiriantis departamentas. Didžiojoje Britanijoje krašto apsauga ilgą laiką turėjo departa-

mentą, kurio funkcija buvo aiškintis NSO. Nors departamentas buvo uždarytas, tačiau ilgai jam vadovavęs žmogus vėliau išėjo į viešumą ir tapo labai svarbiu ufologijos tyrinėtoju. Lietuvos krašto apsaugos ministerija irgi galėtų susirūpinti tokio departamento įkūrimu“, – siūlo L. Devita.

Jo nuomone, ufologijos studijas į aukštesnį lygmenį perkeltų šiam reiškiniiui tyrinėti įsteigta organizacija, jungianti Baltijos šalis.

Apie ateivius praneša intuicija

Dabar netgi pats ufologas pripažįsta sunkiai įsivaizduojantis, kam galėtų pranešti apie pastebėtą keistą reiškinį. O danguje pamatyti neatpažįstamus objektus L. Devitai yra tekę keletą kartų. Jo teigimu, tai buvę keistai ir neįprastai judantys kūnai, neatitinkantys nei palydovo, nei lėktuvo parametrų, sugebėję pakeisti skrydžio trajektoriją ir tarsi iširti visatoje.

Jis įsitikinęs, kad, nors ir ne mokslinis, bet labai svarbus kriterijus, pasufleruojantis, kad galbūt akys užtiko kitos civilizacijos pasiuntinius, yra žmogiškoji intuicija.

„Liudininkai dažnai pastebi, kad pirmas faktorius susidūrus su NSO buvo jausmas. Staiga pajuntama, kad vyksta kažkas ypatingiau nei įprastai. Kartais žmonės pasakoja jautęsi tarsi su jais objektas būtų telepatiniu būdu užmezgęs ryšį. Kitą kartą gali matyti

meteoritus ir absoliučiai nieko nejausti, bet kartais atrodo lyg iš dangaus ateitų telepatinis pranešimas žmogui. Ignoruoti tokį pojūtį nėra protinga, nors racionalus suvokimas šioje srityje ypač svarbus“, – įsitikinęs L. Devita.

Smalsumą kursto kariškių pareiškimai

Daugiausia NSO reiškinų užfiksuojama JAV. L. Devita svarsto, kad tai nebūtinai turėtų reikšti, jog svajonių valstybė Žemėje rūpi ir ateiviams. Tiesiog JAV, ufologijos tėvynėje, į šiuos reiškinius žiūrima gerokai rimčiau, ir visuomenė atvira viešina liudijimus apie pastebėtus keistus reiškinius. Nuo praėjusio šimtmečio vidurio apie NSO pranešama ir Europoje. Pasaulio galingųjų lenktynėse dėl NSO neatsilieka ir Kinija, joje itin gausu ufologų organizacijų. Pasak L. Devitos, ufologija išplėtotą Turkijoje ir netgi Latvijoje veikia dar sovietmečiu įkurta organizacija, subūrusi ufologijos entuziastus.

Anot L. Devitos, ne vienas aukšto rango JAV kariškis, dėl amžiaus palikęs tarnybą, patvirtino, jog yra pakankamai duomenų teigti, kad vis dėlto kažkas lanko mūsų planetą.

„Ar tai būtų iš kitų dimensijų, ar ateiviai iš ateities, dar niekas negali atsakyti. Bet kad šis reiškinys egzistuoja, jau ne fantazija“, – neabejoja ufologas.

O Rusijos mokslų akademijos Taikomosios astronomijos instituto mokslininkai, prieš porą metų Sankt Peterburge susirinkę į tarptautinį simpoziumą, skirtą nežemiškų civilizacijų paieškai, išsiskelė ambicingą tikslą: ateivius išvysti iki 2031 metų!

„Šiandien absoliučiai patikimai galima tvirtinti, kad gyvybė ir protas – visiškai įprastas dalykas visatoje, ir artimiausiais dešimtmečiais mokslininkai atras vietų mūsų galaktikoje, kur egzistuoja tokia gyvybė“, – tvirtino Rusijos mokslų akademijos Taikomosios astronomijos instituto direktorius Andrejus Finkelšteinas.

Ufologams, L. Devitos tikinimu, tokie mokslininkų atradimai nebūtų staigmena.

„Viena iš teorijų, kad aukštos nežemiškos civilizacijos mus galėtų išvaduoti iš priklausomybės nuo naftos, dujų. O galbūt čia ir atsakymas, kodėl NSO sritis taip įslaptinta?“ – hipotezę kelia ufologijos tyrinėtojas.

Seniausia, todėl vienintelė

Astrofizikė, Lietuvos vardą pasaulyje garsinanti Astronomijos observatorijos vedėja, Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos instituto direktorė, habilituota daktarė Gražina Tautvaišienė neslepia, kad optimistiniai Rusijos mokslininkų užmojai jai kelia nusistebėjimą. Anot jos, šiuo metu astronomų tikslas surasti kuo daugiau planetų prie kitų žvaigždžių, paskui tarp jų žvalgytis panašią į Žemę, o tada reikėtų tobulinti astronominę techniką tiek, kad būtų galima aptikti tinkamiausias sąlygas gyvybei egzistuoti.

„Tai tolimas procesas“, – mano G. Tautvaišienė.

Nors yra norinčiųjų tikėti giminingos civilizacijos egzistavimu visatoje, bet kol kas, anot astronomės, tai tik fantazija.

Astronomai jau yra surinkę duomenų, kokio metalingumo turėtų būti žvaigždė, kad prie jos atsirastų planetos. Bet tokios dar tik susidaro.

„Gali būti taip, kad mes esame viena – pirmoji gimusi civilizacija, – svarsto G. Tautvaišienė ir priduria:

– Nereikia nusiminti, kad ateivių dar neradome – galbūt ateityje tokių, kaip mūsų, civilizacijų dar išsivystys.“

Teorinės fizikos ir astronomijos institutas sulaukia nemažai pranešimų apie keistus reiškinius. Iki šiol visi turėjo mokslinį paaiškinimą – nežemiškųjų civilizacijų apsiėmimo astronomai nė karto nepatvirtino. Todėl G. Tautvaišienė abejoja, ar vertėtų ufologiją pakylėti iki valstybinio lygmens – šviesti visuomenę ir atsakyti į jai kylančius kosminius klausimus apsiėmęs Teorinės fizikos ir astronomijos institutas.

„Neskraido pas mus ufonautai ir kosminiai laivai, nors to galbūt norėtume. Teleskopais skenuojamas visas dangus, jei skristų kosminis laivas, astronomai jį tikrai pastebėtų“, – ramina mokslininkė.

Paminklą pastatė visatoje

G. Tautvaišienė ir dar dešimt jos kolegų iš Lietuvos yra Tarptautinės astronomų sąjungos nariai. Anot profesorės, ateivių apsiėmimų nėra užfiksuotų ne tik Lietuvoje – žaliųjų žmogeliukų iš kosmoso dar nepavyko sutikti visoje Žemėje. Tiesa, anot jos, egzistuoja keletą nuotraukų, kuriose sunku net mokslininkams

suprasti, kokie reiškiniai sukėlė nuotrafuotus vaizdus. Pavyzdžiui, šviesos iškrovos atmosferoje, kamuo liniai žaibai dar nėra gerai ištyrinėti.

Astronomams ne taip jau retai tenka padirbėti ir bandant išaiškinti sufalsifikuotas nuotraukas. Lietuvoje su tokiais gudruoliais mokslininkams dar neteko susidurti, bet pasaulyje nemažai žmonių, galbūt labai trokštančių išgarsėti, o gal tiesiog iš neturėjimo kuo užsiimti falsifikuoja nuotraukas ir taip bando įrodyti ateivių egzistavimą.

Gyvenimą dangaus tyrinėjimui paskyrusi G. Tautvaišienė, žvelgdama pro teleskopą, mato ir savo darbo įprasminimą – visatoje skrieja jos pavarde pavadintas asteroidas. Taip mokslininkei atsidėjo kolegos už tai, kad 1998-aisiais, tapusi instituto direktoriaus pavaduotoja, ėmėsi iniciatyvos, parengė projektą ir gavo finansavimą įsigyti moderniai kameras, fotografuojančias vaizdinius kosmose. Molėtų observatorijoje šia kamera pirmasis aptiktas asteroidas pavadintas Tautvaišiene.

„Paminklą iš akmens gali nuversiti, sudaužyti, o manasis asteroidas skries ir skries, kaip skrieja Žemė“, – kolegoms už tokį savo atminimo įamžinimą dėkinga mokslininkė.

Kai pagalvojame apie aplinką, kurioje gyvename...

ORGANIZATORIŲ NUOTRAUKA

Projekto EkoMokykla.LT metu moksleiviai pristatė savo ekologiškas idėjas.

Tam, kad kiekvienas mūsų taptų atsakingu vartotoju, nebūtina įstoti į jokią sąjungą, nebūtina dalyvauti jokiuose mitinguose ar piketuose, net nėra būtina užsiklijuoti jokiai tai įrodančio lipduko. Tiesiog pakanka pagalvoti, kiek produktų pirkti vakarienei ir ar namuose reikalingas dar vienas pirminių maišelis, su koku valikliu nuo spintelės valyti dulkes, kur dėti butelį nuo mineralinio vandens ar sudužusios stiklinės šukes. Rodos, nieko ypatinga, o planetai kvėpuoti darosi lengviau. Tiesa, kasdienių įpročių keitimas kurį laiką pareikalauja iš kiekvieno truputį pastangų: vis prisiminti, susimąstyti, bet taip kartais net įdomiau, o svarbiausia – turi prasmę.

Taip tvirtina tie, kurie vienaip ar kitaip įsitraukė į įvairių nevyriausybinių organizacijų jau keletą metų vykdomus aplinkosauginio švietimo projektus. Pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę „Visuomenės informavimo ir švietimo apie aplinką priemonių įgyvendinimas“, už kurią atsakinga Aplinkos ministerija, jau du kartus įvairios organizacijos buvo kviečiamos siūlyti veiklas, galinčias visuomenę paskatinti susidraugauti su aplinka. Per keletą pastarųjų metų Europos regioninės plėtros fondas finansavo net 48 tokio pobūdžio projektus, kuriems bendrai buvo skirta 13 mln. Lt.

Pasak Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Struktūrinių projektų skyriaus vedėjos pavaduotojos Agnės Markauskienės, pateiktose paraiškose dominavo atliekų rūšiavimo ir aplinkai draugiško gyvenimo būdo edukacinės temos. Jau pats priemonės pavadinimas įpareigoja bei aiškiai deklaruoja, kad visiems pateiktiems projektams esminiu kriterijumi tapo tikslinis ir įtaigus, paveikus informavimas, skirtas aiškiai apsibrėžtai tikslinei auditorijai pasiekti.

Daugiausia veiklų buvo siūloma moksleiviams. A. Markauskienė, komentuodama tokį pasirinkimą, sako nesistebinti ir suprantanti projektų teikėjus bei jų motyvus. Juk aplinkosauginis, kaip ir bet koks kitas švietimas – ilgalaikis procesas, kur stipriausi įgūdžiai ir įpročiai formuojasi dar mokyklos suoloje. Be to, vaikai visą informaciją, žinias parsineša į namus, dalijasi, perduoda savo šeimoms. Taip gerokai sėkmingiau ir tarsi savaime plinta esminė edukacinė žinia – kiekvienas mūsų esame kasdien atsakingas už aplinką, kurioje gyvename.

NUOTRAUKA IŠ PB ARCHYVO

Mokslininkai įsitikinę, kad beveik šimtas procentų tariamų NSO tėra lengviau ar sunkiau paaiškinami atmosferos reiškiniai, sutrikdantys jų neregėjusius žmones. Kaip kad šis neįprastas saulėlydis, užfiksuotas Panevėžyje prieš keletą metų.